

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

Katholikus nagygyűlés.

Senki sem tagadhafja, hogy a katolikus Magyarország önvédelmi harca a keresztény magyar nép művelése, ismereteinek gyarapítása, egyszóval értelmi fejlettségének emelése körül a felnöttek nevelő oktatásával mindenképpen dicsérendő munkásságot fejtett ki, kiváló érdemeket szerzett. Az egyházi politikai küzdelmek esztendei, az új rend kora egymásután termelték és termelik mai napig, egyre fokozottabb mértékben a keresztény irányban szerkesztett népies füzetkéket, röpiratokat, melyek majd politikai, majd társadalmi, majd pedig — igen sokszor gazdasági vonatkozásban anép kioktatását, felvilágosítását a napirenden levő kérdések lényege felől, valamint az e kérdésekkel szemben elfoglalandó álláspontjának megjelölését célozzák. *Tollak-e előbb oly élénk, fürge, népies organumok, volt-e amnyi néplap és vallásos jellegű népkönyvtár az önvédelmi harc kitörése előtt, amnyi manap, olvasott e vajjon és olyan kedvel olvasgatott-e, végezetül, a mi még fontosabb, írogatott-e előbb üres óráiban újságba olyan gyakorta és gyakorlott tollal a mi jó, keresztény magyar népünk — amilyen gyakorta és a milyen gy-*

korlott tollal ma termeli cikkeit Könnyű e kérdésekre tagadó feleletet adni. Ezt a feleletet egyttal az utóbbi esztendők eseményei, maguk a tények adják meg. Azok válaszólják a feltett kérdésekre, hogy: *nem!*

A katolikus restauráció kivívását célzó munkásság virágoztatta föl a jóirányu népies irodalmat, az emelte a keresztény magyar nép értelmi színvonalát, jól tudva, hogy csak *vallásos és értelmes* népből lehet *vagyonos* nép.

Nemes hivatásu ügyünk, ideális küzdelmünk ezzel is bizonyoságot adta rosszulindulatulag sokszor kétségbe vont hazafiságának. *Mi magyar katolikusok senkitől hazafiságot nem tanulunk.* Azt valljuk, a mit Eger nagynevű érseke hangoztattott: *„Az egyház örökkévaló hazánk; hazánk pedig ideiglenes egyházunk.”* A jelen válságos időkben éppen azért újból hangsúlyozni kívánjuk, hogy *mi a magyar nemzeti állam kiépítésétől senki kegyéért, sem haraggáért el nem állunk!* De megköveteljük, hogy e minden ízében magyar állam épületének ormán ott ragyogjon a kereszt és lobogjon a Szűz Máriás trikolor.

Ami az ilyen hazafias irányban haladó keresztény megújulás munkálói nemesak

a toll fegyverével, a nyomtatott betű varázsával és erejével, de az élőszo hatalmával is kioktatták minden kínálkozó alkalmat felhasználva, jogai és kötelességei felől a népet. Szépsikerű, tanulságos és kiváló gyakorlati hasznú népgyűléseink határozottan a néplélek művelésére szolgáltak. Ezek a politikai és társadalmi népgyűlések határozottan nagy szolgálatot tettek a hazai keresztény kultúrának és évek során keresztül, szakadatlanul folyó munkálkodásukkal mindenre előbbre viszik ügyét. A népben ambíciót, tudásvágyat ébresztettek s azt évről-évre fokozták. Nagy részük van a katolikus egyesületek megalkotásában és fölvirágoztatásában. Pedig a katolikus egyesületek, akár tisztán társadalmi, akár gazdasági jellegűek is egyttal: a népkörök megannyi gyakorló-iskola szerepét töltik be.

Az idej negyedik országos katolikus nagygyűlés is egyik nyilvános, látogatott iskolája lesz a keresztény művelődésnek a nép vezetőire s a népre egyképpen, egyformán. Amazok eszméket cserélnek egymással és váltanak ki egymásból, tapasztalatokat mondanak el, gondolatokat közvetítenek arra nézve, hogy hogyan kell

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Deák emlékezete.

„Nem jó az vissza, akit eltemettek.“
 A romlandó test, hogy ha holt, pihen.
 De visszajönnek, hogy ha jók, a tettek
 S életre kelnek szívünk mélyiben.
 Ki jót, nagyot, nemest, dicsőt cselekvék,
 Ha halni tért is, mindig újra él
 S bár pusztá sirját dudva, gyom belepték,
 Örök az eszme, mely onnan kikél.

Igy élsz közöttünk, mint egy örök Eszme,
 Deák Ferenc, te bölcs, te jó, te nagy!
 Mohlepte bár s korhadt sírod keresztje,
 Nagy tetteidben most is élsz, te vagy!
 És élni fogsz, amíg e szép hazában
 A nyelv magyar lesz s nemzet él, virul,
 Öröme közt vagy kinzó bánatában
 Emléked, mint a nap, folyton kigyul.

Mert nem mulandó az, amit cselekvél,
 Ha él e hon, Deák, te tetted azt!
 Sajgó sebekre balzsamirt szeréztél
 S fakadt nyomában új remény-malaszt.
 Mit rút erőszak elrabolni vágyott,
 Szived, eszed azt visszavette mind
 S a népemészto siri némaságot
 Az élet vágya verte föl megint.

S fölkel a nap . . . Aranyugáru fénye
 E honra szebben nem tűzött le még.
 Nemzet, király kezét a kézbe téve
 Szent békülésre esküt esküvék.
 Mély honfábat, köny, reménytelenség
 Mint lenge pára illant el tova . . .

Magyar Hazám! vig ünneped ha lesz még,
 Ily ünneped több nem leszen soha! . . .

Hogy éledt újra minden szent reményünk,
 Mely eddig titkon, lassan hervadt! . . .
 Hogy vágyakoztunk — hiszen újra élünk —
 Hazánkért tenni szepet és nagyot!
 Kardok helyett megint kezünkben égtek
 A békés munka tisztos fegyverei . . .
 Ha boldoggá tehetjük így e népet,
 Tudtuk, hogy akkor nincs, ki megveri.

A boldog ösvényt bölcs Deák mutatta,
 Áldást reá az Isten hullatott,
 S megtízszerezte, söt megszászozozta,
 Amit vetettünk, a kevés magot.
 A nemzet él! — Tudás, erő, mivelttség
 Szárnyukra véve hirdetik nevét
 S halálra titkon bár többször keresték,
 Nem félve büszkén hordja fenn fejét.

S jöhet vihar; jöhet népek csatája,
 S a földet újra vér borítsa el:
 A vést e nemzet bátran itt bevárja,
 Deák tanítá, hogy nem veszhet el.
 Mert nemzetet, mely híven őrzi, védi
 Az ösokadta minden szent jogát,
 Áldással azt az Ur nyomon kíséri
 S üdvöz segít száz veszélyen át.

Borong fölöttünk most is felleg-árnyék:
 A nemzet utja sürü ködbe vész.
 De bár sötétben, tépelődve jár még,
 Szivdobbanása hangos és merész!
 A nagy Deáknak lelke jár közöttünk . . .
 Magyar! ah értsd meg bölcs intelmeit,
 Egy ezredéves mult ragyog mögöttünk,
 Fölírva benne szent kötelmeid!

Szeresd honod szived nemes hevével,
 Amelyre féket rakjon jó eszed.
 Hol bölcs okosság higgadtan nem érvel,
 Az olyan nemzet mindig elveszett.
 Szeresd Királyod, Szent István utódját!
 Honért, Királyért! légyen jelszavad!
 S bármily nehéz, amit szerelme ró rád,
 Mindkettőjükhöz mindig hű maradj!

Ha nagy Deákot ünnepelni jöttél,
 Eszedbe jusson: erre Ó tanít.
 S ha homlokára új babért kötöttél,
 Szakítsd szívének szép virágait!
 Hogy míg a holtért hön eseng fohászod,
 Lelkét, valóját értsd át viszont,
 S tanul, miként ezt benne, töle látod,
 Tanulj szeretni tettel ezt a hont!

Szemlér Ferenc.

Deák Ferenc.

Születésének századik évfordulóján.

(Beszéd a tanuló ifjusághoz.)

Irta és fölolvasta: **Regöczi (Exner) Gyöző** főreáliskolai tanár.

Mélyen tisztelt Főigazgató urak és Tanári Kar! Kedves ifjak!

Mikor Deák Ferencet temették, — országos temetés volt az! — én akkor a gymnasium első osztályába járó kis deák voltam. Szatmárott lektünk és mint az állam tisztviselője, atyám is fölvezetett a fővárosba a temetésre, hogy lerója a kegyelet adóját annak a szellemi és jellembel nagyságnak, a ki míg egyrészt a koronának legbiztosabb támasza, addig másrészt alkotmányunk

Mai lapunk 6 oldal.

vezetniök a népet, mi módon haladhat előre a keresztény megújodás ügye: könnyebben és még eredményesebben. Emézek — a nép — a tömeghatás kifolyásaképp lelkesedést, bátorságot nyernek, kitartásra buzdulnak további munkálkodásukhoz. De a szív fellelkésítésén kívül agyát is foglalkoztatni kell a halgatóság soraiban tömörülő keresztény magyar népeknek.

Mint három előzőjén, sokat fog tapasztalni és tanulni a nép a negyedik katolikus nagygyűlésen is. Meg fog győződni újból, látnia kell újra, hogy a keresztény intelligencia, a megújodás előharcosai igazán szívükön hordják érdekét. Hogy éppen ertette, a népert exponálják magukat, miatta kockáztatnak előnyöket rang, tekintély és vagyoni gyarapodás dolgában. Ezzel újabb leckét, oktatást nyer majd a nép az önzetlenség, az idealizmus, az elvhűség tanából. A véresszáju, üresszavú és haszonleső demagógia felett! Főmagasló keresztény testvériség tanából. Ezen tanok leckéit a szív redőibe kell vésní. És talán megtanulja a nép ezen a nagygyűlésen végre azt is, hogy azokat a vezetőket, a kik ertette fáradoznak, meg kell és meg illik becsülnie, hogy velük szemben bizalmának, tisztelőténék és támogatásának kell kifejezést adnia mindenütt és mindenkor, ahol és amikor alkalma kínálkozik rá.

De más irányban is tanul majd a nép Újabb irányelveket szabnak eléje anyagi jólétének eszközeit illetőleg és számos felvilágosító, tanulságos eset fog eléje tárulni a maga közönséges, mindennapi életfolyásának körében előforduló gyakorlati kérdésekre. Az okszerű gazdálkodás, a mértékletesség, a józan takarékoság, elveit illető, a munkaadó és munkás, a gazda és cseléd, a mester, legény és inas

nak is legerősebb megvédelmezője volt. Mig atyám oda volt, mindenütt csak Deák Ferencről hallottam beszélni; és mikor megjött, csodálkozva hallgattam, a mit a nemzet gyászának fontos megnyilatkozásáról mondott. Ilyen nevezetes esemény emléke eleven maradt a gyermeki lélekben akkor is, ha annak jelentőségét még nem értheti; de nálam még egy sajátos fogalom-zavar is járult hozzá, hogy azoknak a napoknak a hangulatát ne feledjem. Engem ugyanis megzavart a haza bölcsének neve; töprengtem rajta, hogy miért hívják csak deák-nak, ha már öreg ur volt, még pedig híres, nagy ember? El nem tudtam képzelni, hogy milyen lehetett egy akkora deák, vagy miképpen maradhatott élte végéig az, aki akkora tekintély volt, hogy a tulajdon apám is a legmélyebb tiszteléssel emlegette? Arról meg voltam győződve, hogy ez az én rejtélyem valami olyan elemi tudatlanságon alapszik, amelynek az én koromban már nem volna helye; hiszen ime, csak én töröm rajta a fejemet, senki más. Bizony nem is kérdezem meg a nyitját, mert kinevetnének, össze is szidnának érte.

A mi nekem, kis deáknak, fejőrest okozott, csakugyan igen közönséges jelenség a nevek történetében. Valakit elneveztek: a haza Vargánsk, Kovácsnak, Papnak, utódai aztán viselik a neveket akkor is, a mikor régen nincs köztük se varga, se kovács foglalkozására, se pap hivatalára. Deák is régebben deák műveltségű, írástudó embert jelentett; a nagy urak írődeákjai nem középszerű tanuló, hanem meglelt férfiak voltak, a kiket ma a nyelvújítás szavával titkároknak nevezünk onnan, hogy be vannak avatva a magán és családi vagy hivatalos titkokba.

Deák Ferencnek tehát a nevével fogva már semmi köze se volt a serdülő deáksághoz; foglalkozása, hivatala szerint nem. De annál több

egymáshoz való viszonyát szabályozó álláspontról való vizsgálata — úgy az ismeretszerzés, mint a társadalmi béke szempontjából — mindenesetre csak hasznos lehet a népre nézve.

Hozzák fel a népet a nagygyűlésre tömegesen fáradhatlan buzgalmu vezérei Fényes volt eddig is minden nagygyűlésünk, ragyogó fényű lesz ez a mostani is. Ugy az ünneplés manifesztáció, magyarságunk és katolikus hitünk bátor megvallása, mint a nagygyűlés nevelő hatása szempontjából.

Dr. Helvey Lajos.

A jövő évi költségeloirányzat.

A városbázán, főleg a városi számvétség-nél uralkodó napidíjas-rendszer megszívvelésére már felhívtuk a bizottsági testület figyelmét. Mielőtt a nyilvánosság előtt megvitatásra kerülne a dolog, már ez all-alommal rá kell mutatunk egy-két vizsá gyakorlatra. Megtörténik a számvétség-nél, hogy jól fizetett, kinevezett tisztviselő egyszerű másolattal tölti el drága napjait, míg a felelősséggel járó tisztviselő teendői egy-egy napidíjas nyakába szakadnak. Az adománycélok sokkal több fizikai erőt igényelnek most, mint egy-két évvel ezelőtt. Nem érdektelen továbbá, hogy már előre a jövő évre dolgoznak s a főispáni skontró alkalmával a munka-hátralké kellett közfigyelmet. Mindezekre bővebben nem terjeszkedünk ki, csak még annyit jegyzünk meg, hogy a személyi illetmények részletezésénél kirívó aránytalanság mutatkozik a jogi kvalifikációt igénylő tisztviselőknél, főleg az aljegyzőknél a többi tisztviselőkhöz szemben. A számvétség e téren is dédelgetett gyermekként szerepel. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a 3 koronát meghaladó napidíjak osztogatásánál a bizottsági jöndulatának mérséklése ajánlatos. Precedensül szolgál már a jelenlegi állapot is és félő, hogy nehezen mellőzhető szokássá válik. Általában véve pedig a szervezési szabályrendeletben megállapított létszámtól való eltérés az „ideiglenes” minőségű napidíjasok rendszeres alkalmazásával egy cseppet sem helyesímelhető. Legyen elég

felhoznunk, hogy bár a szervezési szabályrendelet 6 közigazgatási, 2 kapitánysági s 1 számvétségű díjnoki állás betöltését engedi meg, mégis a költségeloirányzatban 14 napidíjas szerepel az ideigleneseken kívül. A napidíjak pedig a bizottsági testület bőkezűségét hirdetik, mert bizony a 2 koronás napidíj nem igen szerepel.

Hogy miért tartjuk fontosnak a szigorú gazdálkodást még krajcárokkal is, indokul felemlítjük, hogy jövő évben tőkétörlesztésre 4667 kor. 90 fill. kamatok fizetésére pedig 17811 kor. 64 fill. kell több, mint az idén s így tőkétörlesztésre 20884 kor., kamatok fizetésére 12184 kor. korona fordítandó a jövő évre. Ezt a nagyobb szükségletet a 600.000 koronás kölcsön törlesztése, illetve kamatai okozzák. Ezen ugyan most már változtatni nem lehet, ámde figyelemztetésül szolgálhat legalább néhány évre, hogy a takarón túl nyújtózkodni hamarjában nem szabad. Ezzel szemben a fedezetnél csak a községi pótdarabnál találunk számbavehető emelkedést, ezt azonban már a tanács is redukálta a szükségletek kevesítésével.

Elszomorító jelenség, hogy a legelő után szedett fűbér közel kétezer koronás csökkenést mutat, a mi a marhalátásom tetemes fogyatkozására vall. Kisgazdánk vagyoniilag visszafejlődnek s az állattenyésztésre, bár ez a gazdálkodásnak lényeges része, nap-nap után kevesebb gondot fordítanak. A tejszövetkezet mielőbbi megteremtése már-már az égető kérdések közé tartozik.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— Pápai kitüntetések. Egyházmegyénk két jeles tagja részesült legújabbán pápai kitüntetésben. Streit Ferenc püspöki titkár, szentszéki jegyző, kit az Istenben boldogult XIII. Leo pápa házi kápiánjává nevezett ki, az új pápától, X. Piustól is megkapta ezt a szép címet. Vele egyidejűleg pápai káplánná lett dr. Vízota Alajos püspöki szertartó, az Egyházmegyei könyvnyomda igazgatója, egyházmegyei papságának egyik legagilisabb és legbuzgóbb tagja. Gratulálunk a szép kitüntetéshez.

van személyéből kisugárzólag, mint honi történelmünk egyik legnagyobb alakjának. És ha a mi tanuló deákságunkat nem kötnek örökre való, szent kötelek és bölcs férfiuhoz, akkor én bizonyára említetlen hagyatam volna iskolás koromnak az ő nagy nevére vonatkozó tudatlan kérdését. Ma a két név találkozása merő véletlen számba mehet; hogy a kettő mégis mindig együtt maradjon, a mi deákságunknak a magyar észak és szív büszkesége, Deák Ferenc, folyton a szemé előtt lebegjen; ennél hazája reményességének a honát és emberiséget szerető lélek jobbat, nemessebbt nem kívánhat.

Igy kívánta ezt hazánk közoktatás-ügyének lelkes vezetője is, midőn elrendelte, hogy e napon minden iskolánk megünnepelje új korunk eme dicső alakját. Nekünk és bizonyára a legtöbb iskolának nem volt szüksége a rendelkezésre, mert mi e nélkül is ünneptől ültük volna szívvel-lelkekkel; de hát így, mikor az, a mi magunknak is a lelki szükséglete, még kötelezőgünké is van téve, mi so természetesebb, mint hogy örömmel, lelkesülésünk csak fokozottabb és jogosultabb. Nekem mindig és minden perc ünneplés volt, a mikor Deák Ferencnek az emlékeivel foglalkoztam; és noha, hála Istennek! történelmünk nehézzé teszi a választást, ha azt kérdezzük, hogy nagyaink közül kit szerezünk, kit kövessünk leginkább? én megvallom, hogy tekintetem legszívesebben és leggyakrabban államférfiaink közül a haza bölcsének nyugalmas alakján maradt tapadva. Ugy érzem, mintha tőle tanulhatnók ha nem is a legübbet, de emberilag a legfőbbrendűt.

Ma még talán kevesen érzik önkö között, kedves ifjak, hogy a napi élet számos nagy és ezer kisebb-szerű gondjával és követelményeivel mekkora feladatot ró az emberre, mily ter-

heket viselhet vele. A kinek nincsenek eszménye a melyek emeljék, azt könnyen csüggedés szállja meg. A fölön botorkáló gondolkodás képviselőinek gépies foglalkozásuk közben ez a világ csak egy roppant órló malom. Eljleszti őket a borzalmas, kisértik a nyomorékok; letagadják az erény becsét, mert nem tudnak reá felelni, hogy miért szenved meg, a ki nem bünsös? Kinevetik az erélyt, mert hiszen mit ér a lét, mikor szűnyög csipestől is haltak már meg? Felsőbb cél nélkül élőknek erkölcsi vívódást nem okoz a léhaságban elmerülni. A kik kidőlnek, öngyilkosságba esnek; nagyobb részüket nem, hogy nem bírta volna meg a kenyerért folytatódó munkát, hanem nem tartotta érdemesnek. A kinek az élet jelentőség nélkül való, mit jelentsen annak az elmülés? A szük és követelő fogalmak elégtelenek és hibásak az erkölcsi törvény fölismerésére. Van a világrendben elv és igazság, ámde nem mi szabtuk. Vehetjük észre, a mi mégis kitisztul és halad. Az erkölcsi erő hatalma mégis a legnagyobb, legfőbbesébb és győz az anyagiakon. A munkáé a tisztelet és érdem. Láthatjuk az Ur akaratát, bizhatunk a Gondviselésben. Deák Ferenc, e bölcs elméjű férfiú, mindig látta, mindig bizott benne. Istenbe vetett vallásos hitét, meggyőződését nem egyszer feladta a súlyos válságoknak közepette; és Magyarország azokat a válságokat csakugyan megbirta. Mily nemes, nagy alakok egy Széchenyi István gróf, egy Kémény Zsigmond báró! de annyi rendületlen hitük még se volt és mindkettő töprengéseinek, elmélődéseinek lón a martaléka, mindkettőnek az elméje elborult.

A mi az életben gazdagon, tömören, bonyolódottan és széleskörűen összefonódik, egymásra tódul, finoman és pontosan bekövetkezik, mindazt látni, tudni, érteni nagy gyönyörűség, ha

— **A haza bölcsének századik születésnapja.** A középületeken lengő trikolór hirdette ma a nagy nemzeti ünnepet. A magán házakon nem láttunk lobogókat. Ugy látszik, hogy a polgárság holnap, vasárnap, akarja leróni a tisztelet és hála adóját a legigazibb szellemi, erkölcsi és honfői nagyság iránt, a mikor a törvényhatóság ünnepélyes közgyűlésen fogja ugyanezt tenni.

Az ország minden iskolájában, így a mieinkben is lelket nemestítő s haza nagy fiához méltó ünnepélyek folytak le. Jól van ez így! Hadd rajzolódék a fogékony ifjú lelkekre a „haza bölcsének” nemes alakja! Hadd tanulják meg tőle, hogy az igazi hazaszeretet nem a sippal, dobbal s a reklám ezer nemével dolgozó hősöké, hanem az önmagát elfeledni tudó, zajtalanul, de annál nagyobb kitartással s Istenbe vetett hittel munkálkodó odaadásban áll. Ezt állították ma a gondos tanárok és tanítók minden iskolában az ünnepi ruhában s ünnepi lélekkel egybegyűlt ifjuság elé, ezt dicsőítették az ifjak szavatai és felolvasásai. Szép ünnepély volt a főgimnáziumban, hol kiemeljük dr. Vargha Domján tanárnak, az önhépző kör elnökének, magvas felolvasását, melyben erőteljes vonásokkal rajzolta meg Deák alakját s mutatott rá vallásos lelkiületére, melyet a magyarok Nagyvasszonya iránti szeretet s tisztelet aranyozott be. A felsőkerekedelmi iskolában is a lapunk mult számában közölt programmmal szerint folyt le az ünnepély. Dr. Schlamadlinger Jenő tanár akadályoztatása folytán magvas, szép beszédét dr. Faludi Miksa igazgató olvasta fel.

A két polgári és az összes elemi iskolák tanulói szt. misét hallgattak, utána hazafias ének, beszéd és szavatok következtek. Az ev. ref. elemi iskolában Tatay Imre lelkész és Pálffy Károly főgondnok mondtak beszédet és Szőke Gyula tanító felolvasást tartott.

Szándékosan hagytuk utóljára a főreál iskola ünnepélyét, hogy e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét az intézet díszének, *Evner Győző* tanárnak szép, felolvasására melyet lapunk más helyen közölünk s a melyben a nagy gondolkodó, az éles elméjű pszichológus és nevelő egyformán nyilatkozik meg. A zártkörű ünnepély egész lefolyása nemes és Deák komoly egyéniségéhez méltó volt.

— **Püspöki körlevél.** Dr. Vározy Gyula megyéspüspök most adta ki X. számú körlevélét, melyben egész terjedelmében közli X. Pius pápának a világ püspökeihez intézett első körlevelét.

gyakran félelmes, még ha hosszan fájdalmas is. A tárgyak és lények tömegének ezer-ezernyi tulajdonsága szűli a szímben-szóban, a tetben-hangban egyetemes jelent, melyben az ember észével, ezzel a csöppnyi egyensúlyozóval, ott himbálódik középpútt. Minden az észre tartozik. A szenvedések iskolájában a nyereség az értelem részén van, a mi talán természet törvénye csupán, de mi jogosan telkinthetjük kárpótlásnak. Megtanuljuk, hogy minden helyzetben van a viselkedésnek egy módja, amelyik a leghevesebb; mindig ezt kell megkeresni és eltalálni. A győzelem titka: egy pillanatnyi önuralom; a ki ezt meg bírta tartani meg is érdemi, hogy győzőn, mert a megsértő, és pillanatban való önuralmat értjük. Ehhez több lelki erő egyensulya kell, mint a mennyi okossággal később a megbánás előhozakodhatik, mikor azon, hogy a hibát jóvátegyük, hiába igyekezünk, ha erre éveink telnek is. Késő Themistoklesnek az a nagy önitelkezése, melyvel inkább a halált választotta, hogysen, a perzsa uralkodónak tett ígéretét, a mely szerint hazáját meg kellett volna hódítania, beváltsa. Eleteknek történetében emelkedett kebellet olvassuk fényes tétét, melylyel honának ellenségét leverte, midőn a görögöket győzni kényszerítette, de elszomrodva fordítunk a lapra, melyen meg vagyon írva, hogy e dicső férfiú megtagadta multját és boszúzó haragjában odáig hagyta magát ragadtatni, hogy kész lón hazáját elérni. Kár érte! — mondjuk, mert eszményt vesztettünk benne él és életének a vége csupán intő példaul kísért. Deák jobban tudta szeretni hazáját és lelki nagyságában fölülemelkedett minden boszúgondolatot.

A kellő pillanatot megragadni szinte biztos siker, de az lelki erőnknek egyik legfőbb rangú, anuságtétele is: benne van a gyors ítélet és a

Ajánlja a „Regnum Marianum” által kiadott s a mily ügyesen, ép oly nemes hangon szerkesztett ifjusági lapot, a *Zászlónkat*. Tudatja, hogy Plachner László somogyvári lelkész 50 koronát ad annak, a ki elküldi neki az 1750 körül született Dallos Borbála keresztlevelet. Végül pályázatot hirdet október 22-iki határnappal a 988 koronás javadalommal ellátott csókakői kántortanítói állásra.

— **Tantestületi gyűlés.** Az érdi esperesi kerület tantestülete Budafokon tartotta f. é. október 14-én gyűlését. A tantestület gyűlése igen érdekes volt, új élet: vonult be az alvó kerületi tanító-testületek életébe. Heller János, budafoki ker. tanfelügyelő gondos keze látszott működni, s valóban dicsőre méltó: hogy a legjobb utat eltalálta s oly szépen tudta összehozni a kerület tanítóit. Az érdi esperesi kerület minden községből ott voltak az iskola jellegére tekintet nélkül az összes tanítók. A rom. kath. tanítók mint rendes tagok, a községi és állami rom. kath. tanítók és kántorok mind beletétek pártoló tagul. A tanító-gyűlés a kerületi papság koronája után tartott meg. Ott volt Pest megye kir. tanfelügyelője, Tóth József, ugy Budatök közszeg elöljárói, összes állami tanítói és tanítóit. Heller János ker. tanfelügyelő 11 órakor nyitotta meg szép és tanulságos előki megnyitójával a gyűlést, melyet a tanítói testület zajosn megéjenzett s annak kinyomatását és szétküldését elhatározta. Az előki megnyitói fentől szavaira Mayer Gyula ráckeresztúri kántortanító választott az összes tanítók nevében. Örömmel üdvözi a kerületi tantestületi élet élén Heller János tanfelügyelőt s reményét fejezi ki, hogy a kath. tanítók ha összetartanak, a kath. tanügyi hitélet is fel fog virágozni. A tanítók összetartása pedig csak a jól szervezett kath. tantestülettől várható. Végül üdvözi a lelkes kerületi tanfelügyelőt, Isten bőseges áldását kérve reá s kéri, hogy tanítóit, a tanügyet, ezen összesereglett különféle jellegű iskolánál működő tanítókat szeresse, támogassa, ők is a kath. szellem nevelését óhajtanak lenni, az ő nevelését is Istenen és Istenbe helyezett. Heller János szép szavakban felelt a tanítók megbízottja szavaira, igérvén, hogy ő sok éven át folytatott tanügyi munkásságát ezentul kétszeres erővel fogja teljesíteni az Isten, a haza és a Király javára. Ezután megválasztották a tisztikart. Jegyző: *Vadkerty Zsigmond* tényni, pénztáros: *Small Zsigmond* török-bálinti kántor-tanító lett.

tette való készség. Oly foku tökéletesség ez, a mely csak sokirányú, nagy és komoly törekvésnek lehet az eredménye. Hány alkalmat szalasztánk el boszankodva, a mig egygyel-egygyel élni megtanulunk?! Türelem és megelégedés nem aféle erények, a melyeket egyszerűen akarva már elsajátíthatnánk; hosszú, küzdelmes lelki fejlődésnek jutalmazó gyümölcsei azok. Deák Ferenc el tudta várni a maga idejét és mikor csodálkoztak rajta, hogy a tetteknek honnan bír akkora bölcseségével: az ország személfénye csöndes tanáremberet meg nevezett meg halálával, mint akinek köszönheti, hogy azzá nevelődött, a mi. Bizony igazat mond Bakcsy Sándor, hogy halás csak okos ember lehet. És én nem egyszer sajnálkozva nézem azokat az ujdonsült ficsurakat, a kik nekünk, volt tanáraiknak, csak úgy immelámmal, félvállról köszönnek: ebbe a szegénybe se szorult semmi a Deák Ferenc eszéből! gondolom, a mint tovább megyek. No de tartozom az igazságnak azzal a kijelentéssel, hogy tapasztalatom szerint tisztességtudó tanítványaink többségben vannak; ez különben csak a maguk haszna.

Csak az igazsággal tartozunk egymásnak, de az a csak, kedves ifjak! olykor nagyon sok. A mi heveskedés, az mind kihívás. Ha annak nézed: ellenséged lesz, a ki nem is volt. Az igazságot nem lehet másképp szeretni, mint nagy elfogulatlanysággal, ehhez pedig leginkább a történelmi ismeretek vezetnek. A történelmet erőszak meg nem ostromolhatja. A mi a fejlődés rendes menetével létrejött, azt el nem törölhetik siettetve; majd letűnik, ha az a szereplése fölöslegessé, elavulttá, vagy meg nem felelővé válik. Semmi sem él tovább, mint a meddig arra rendeltetése van. Történelmi jogaikat (Vége köv.)

Felolvasatott ezután a püspök által kitézött kötelező peadagogia tételt. A legjobb munka elkészítőjének, Braun Ferenc göböljárói és Heller János budafoki plebánosok egy-egy 20 koronás aranyat fognak ajándékolni adm. Heller János még egy pályátétel fog kitűzni, melyre bírálóluk Mayer Gyula ráckeresztúri, Pusztai József maratonvásári, Vadkerty Zsigmond tényni kántortanítók választották meg. A legjobb munkát 20 koronájai utalmazza meg a ker. tanfelügyelő. Hubay Imréné budafoki állami tanító bementatta a phonómikai olvasás módszerét. Hosszas eszme csere folyt a módszer felett. A gyűlés befejezte előtt dr. Vározy Gyula megyés püspököt üdvözlölte a gyűlés testületileg, majd a Hymnus éneklésével a gyűlés befejeztetett. Az esperesi kerület összes rom. kath. tanítói iskola jelleg tekintet nélkül tagjaivá lettek a tantestületnek. A jó ebédet Heller János, jó házi gazdának köszönheti az egybegyűlt község és tanító, melyen nem hiányzott a toaszt, és a jókedv. Az egész vendég-sereget délután Francoa pezsgő gyáros közszégi bíró hívta meg magához, hol a zajos sereg meggyőződött, hogy igen jó francia pezsgőt lehet Magyarországon gyártani.

— **Otomba támadást** olvasunk egy helyi krajcáros lapban az egyik belvárosi káplán ellen, ki a hitoktatói teendőket látja el az I. ker. palotavárosi elemi iskola felsőbb osztályában. Arról van szó, hogy a hitoktatók káplán megmagyarázta növendékeinek a krajcáros személapok romboló és szívet-lelket beszennyező hatását. Ovtá őket ezek olvasásától s kérte, hogy kezükbe se vegyék, nehogy később kelljen megsiratniok a „friss mérég” élvezetét. Szóval, a mint mindenki látja, a káplán egyszerűen kötelességét teljesítette, azt tette, a mit minden kötelességtudó lelkipásztor és hitoktató megtesz. A káplán ur nem szorul a mi védelmünkre, mert minden támadás ellen védi őt a híven teljesített kötelesség tudata. Lelkiismeret-furdalást akkor érezhetne, ha a szenny-lapok valaha megdicsérnék őt. Az ép oly ostoba, mint nemtelen támadás személyeskedő részve foglalkozniuk tiltja a jó ízlés. 1

— **Nem lesz marhavásár.** Az állategészségügy államosítása óta az állategészségügyi adminisztráció kétszerte költségesebb a réginié s e mellett nehezebb is. Ezen kívül pedig országos vásáraink azóta semmit sem érnek. Ha egy sertés köhög, a fél vármegyét zár alá helyezik; ha egy tehén bezabál és beledöglik, szímetelnek a marhavásárok, de annál nagyobb kelendősége van az állatorvosnak. Ha egy lábas jóság elhagyja az istállót, az állami állatorvos urnak meg kell vizsgálni; ha a harmadik hazhoz kerül, az állatorvos urnak hiányozni onnan nem szabad. Nem is csodálhatjuk tehát, hogy ma már ítörzik a gazda az állattenyésztéstől.

A dömtörri országos vásár a városnak csak kárára lesz. *Reé* István főkapitány ugyanis a földmívelésügyi miniszteriumban személyesen kérte, hogy a szarvasmarha vásár megtartassék. Ez azonban nem sikerült s ezt a következő táviratban közli a főkapitány:

Hasított körmi állatvásár nem tartható; értesítések kijavítva postára adandók.

Reé.

E szerint tehát f. hó 25. és 26-án csak *kiráradó- és lóvásár lesz városunkban.*

A kérdézősködések már napirenden vannak az ország minden részéről, biztos választ a marhavásár megtartására vonatkozólag most már adhat a hatóság. Többek között a napokban érkezett a következő levelező-lap:

Halmaj, 1903. okt. 13.
Tekintete Főkapitányaság!
Tisztelettel kérem velem — mellékelt levelezőlapon — tudatni, mikor lesz a dömtörri marhavásár? **És lesz-e marha a vásáron?**
állaatos tisztelettel
Szomjas Ede.

A rendőrség egy jókedvű tagja megfogalmazta a választ: „*Ha jön, lesz.*” *Reé* főkapitány azonban egy kissé kétértelműnek találta a választ s más szövegezéssel adta meg a kért felvilágosítást.

— **Hajóközlekedés.** A dunagőzhajózási társaság-trézi; hogy a Budapest-Mohács között közlekedő személyszállító hajók Erd és Batta állomásokat f. hó 16-ika óta ismét érintik.

— **Fehérvári ember a pápánál.** A magyarok régi hithűségükről bizonyosságot teendők, a mint a múltban, úgy a jelenben is nagy számmal keresik fel a kereszténység szívéét, Rómát, hogy Krisztus földi helytartója előtt gyermeki hódolatuknak és ragaszkodásuknak kifejezést adjanak. A legutóbbi magyar zarándoklatban résztvevő **Huszár (Hahn) Ernő**, városunk szülőtte, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főhivatalnokja is. Kézcsókra járult a pápához, a ki igen kegyesen fogadta és szíves szavakat intézett hozzá. A pompás fogadtatás után honfitársaink lakomára gyűltek össze s természetesen elragadtatással beszéltek azokról a benyomásokról, a mely mindenkinék lelkét megfogja, ha az ő Vatikán falai közé lép s a mindig ifjú egyház fejével beszélhet. A beszédek közül különösen kivált **Huszár Ernő** tőszja, a ki a katolikus Egyház és annak földi Feje iránt való szeretetének és elragadtatásának oly inlett szavakban adott kifejezést, hogy a társaság tagjai tapsviharban törtek ki. A lakomán jelen volt a mi szeretetreméltó honfitársunk és büszkeségünk **Zichy Gyula** gróf, ő Szentégsége szolgálattelvő kamarása is, a kinek Huszár Ernő a székesfehérvári főgimnáziumban osztálytársa volt. A régi ismeretség felújítása nagyon kellemesen lepte meg **Zichy** grófot s a társaság több kiváló tagját, köztük Huszár Ernőt is ebedre haza magához a Vatikánba, a hol sokáig voltak együtt barátságos meghitt beszélgetés közben. Ugy hiszszük, közismert dolog, hogy Huszár Ernő jóideje katolikus már.

— **Az új javadalmi ügynökük** már tegnap elfoglalták állásukat. A tanács tegnap ejtette meg a választást, még pedig a javadalmi bizottság javaslatától eltérőleg, a mennyiben **Nyáry Bélán** és **Ring Mórón** kívül a kandidát **Tringer Károly** helyett **Csernay József** volt sőtűtmestert választotta meg javadalmi ügynöknek.

— **Hatalmi túlkapas.** A héten honvédelenzérsi szemle volt a honvéd lakanyában. Szemleztetvül **Jókuthy Béla** honvéd százados vezényeltetett ki, a kinek goromba sértegetése méltán felháborították a szemlekötelezetteket, de e város közönségét is. Megtörtént ugyanis, hogy a szemlén megjelentek egyike szivarra gyújtott s a varakozás unalmait így akarta elűzni. A szemleztet nem elégedett meg azzal, hogy az illetőt 2 napi elzárással fegyelmi uton megfenyítette, — a mi elég szigorú büntetés az adott körülmények között, — hanem vélt és katonáknál divatos haragjában „rongy náció, szemétpépség” titulusokkal illette a jelenvolt szemleköteleseket. A bajtársi szeretetnek, a magyaros együttérzésnek ezen kedves megnyilatkozása alig tettsett a meglett férfiakból álló társaságnak s eme nem tetszésnek néhányan a nyilvánosság előtt is kifejezést adtak. Elég helytelenül jártak el azonban, hogy a nyilt sértés miatt neheztelésre nem mentek az illetékes felsőbb hatóságokhoz. A büntetés azonban nem marad el. **Gaudernack József** altábornagy ugyanis már tegnap igazolásra szólította **Jókuthy** századosát, a ki hirtelen felindulását hozta fel okul. Ez a kifogás azonban az altábornagy előtt sem volt elegendő s így a százados, a ki tévedését már belátta, kétségteletlenül bűnhődni fog. Mi csodálkozunk **Jókuthy** százados esetén s csakugyan érthetetlen előttünk, hogy egy tetőtől talpig uriember hogy szenvedhet ilyen hatalmi túltengésben. Óhajlandó, hogy intőpéldát szolgáljon a jelen eset a szemlét tartó tiszteknek, főleg most, a mikor a puskaporos levegő felrobbantására kevesebb gorombaság is elegendő. **Gaudernack** tábornok gyors intézkedése nem szorul dicséretre.

— **A tüzoltók zárógyakorlata** holnap azaz vasárnap délután fog megtartatni a tüzoltó őrtanya udvarán. Fokozza az érdeklődést az a körülmény, hogy a gyakorlat folyamán előre meg nem határozott időben jellepeken oltási támadást intéz a tüzoltóság a színház ellen, melynek égését fogják jelezni váratlanul. A tüzoltóság színházi gyakorlatát a közönség előtt sem zárja el a vezetőség. Este 8 órakor és alkalmából az őrtanya nagytermében társasvacsera lesz.

— **Betörés a szőlőhegyen.** Dr. Bierbauer Viktor tiszti főorvos tiskálás dűlőben levő présházát az éjjel feltörték s onnan ágyneműt s egyéb értékes ruhadarabot elloptak. **Simon** Sándor alkapitány ma délután tartott szemlét a helyszínen s az ismeretlen tettesek ellen a vizsgálat folyik.

— **Ami Kohnné nem tűrhet.** Pozsonyban egyszer mi történt? Megérkezett oda Budapestről Kohnné öngnagsága Raoul és Elza nevű gyermekeivel a rokonokhoz. Sétálni is mentek a város egyik parkjába s leültek egy padra. Nem sokára Raoul és Elza játszani kezdtek. Mamájukkal szemben egy másik mama ült szintén két gyermekkel, akik megkívánván a játszódozást, összevették Kohnné öngnagsága csemétéivel. A négy gyermek játéka s a gyermekek összegeződtek. A másik mama előlött mosolygott, Kohn mama ellenben bösz indulattal felugrott és megtöltötte a kis Khonoknak a tovább való játszást, valamint rendreutasította az „idegen kölyköket”, akik az ő gyermekeit tegezni merik. A másik mama is fölállott és megkérdezte Khon mamát, hogy mi a haragjának az oka. És Khon mama meg is mondotta, hogy a Khonokat holmi ilyen-olyan gyerekek ne tegezzék. A másik mama erre is mosolygott s amikor Kohnné öngnagsága befejezte a fájához illő kifakadást, a másik mama tekötelező mosolylyal csak ennyit mondott:

— **Prigyes főhercegné vagyok . . .**
S a főhercegné magához intvén gyermekeit, tovább sétált velük.

— **Az ipartörvény reviziója.** Az 1884. évi 17. törvénycikk 140. szakasza szerint az ipartestületek az iparosok és segítők közti viszony, nemkülönben a tanoncok ügyeinek rendezése végett általános kötelező szabályok létrehozatala céljából a törvényhatóságokhoz javaslatokat tejeszhetnek elő, mely azokat a törvényhatósági szabályrendeletbe foglalva, állapíthatja meg. Mint-hogy az ipartörvény reviziója folyamatban van, a kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy az ilyen szabályrendeletekhöz egy-egy példányt a revizionál leendő fölhasználás végett küldjenek meg neki.

— **Tánciskola megnyitása.** **Bauer Antal** Zsigmond okl. táncbíró, a ki városunk intelligens közönségének gyermekeit az elmúlt téli szezonban oly szép sikerrel oktatta, az idén november 3-án nyitja meg tánciskoláját. Rendkívüli előnyére szolgál, hogy iskolája számára e szezonra **Marosi Lajos** kiérdemült táncbíró helyiségeit (Szt. István-utca 11. sz.) szerezte meg, melyek úgy a táncitanítás sikerére, valamint a közönség kényelmét illetőleg a legkényesebb igényeknek is megfelelnek. Beiratkozni lehet naponként **Beur A. Zsigmondnál** (Iskola-utca 8., Paulovits-ház.) Itt megjegyezzük még, hogy a gyermekek számára a délutáni órákban nyit kurzust, a felnőttek részére pedig este 8 órakor kezdődik a tanítás. Diákok részére 5-től 7-ig tart az előadás.

— **Gyáva honvéd.** **Kohn Gábor** helybeli közhonvéd függetlenséért követelt el s ezért letartóztatott. Az „egyes” csendes magányában nagyon elfogta a bánat a kis Kohn s a kurta vasak és bőjtök tömkelegétől való félelmében az ablak keresztvasára felkötötte magát. Az őrség észrevette a vergődő kis Kohn s még ideje-korán megszabadította a nyakravalótól.

— **A közönség figyelmébe.** A budapest-csáktornyi vonalon levő **Balaton-Aliga** kitérőn f. évi november hó 15-ig bezárólag a 205., 206., 209- és 210. sz. vonat személy- és podgyász-forgalom közvetítése végett meg fog állani. Es pedig Budapest felől Csáktornya felé a 205. sz. személyvonat feltételeesen megáll délelőtt 10 óra 20 perckor, a 209. sz. személyvonat pedig érkezik d. u. 5 óra 16 perckor; indul 5 óra 17 perckor. Csáktornya felől Budapest felé a 210. sz. személyvonat feltételeesen megáll délután 12 óra 59 perckor, a 206. sz. személyvonat pedig érkezik d. u. 5 óra 15 perckor; indul 5 óra 17 perckor.

— **Duhaj legények.** **Gazdag Pál** urhidai vendéglőssel f. hó 10-én este azért, mert záróra után italt nem adott, alaposan elbántak. **Palkovits József** falubattyányi, **Karikás József**, **Tobbagy József** és **Major István** urhidai legények, mikor a korcsmáros megtagadta a kérésüket, a korcsmárosot úgy elverték, hogy 12 napig fekszi a sebé. Később **Hegedűs József** felügyelő éjjeli őrt is megtámadták s azon 14 napig gyógyuló sebet ejtettek. De még ez sem volt elég. Az éjjeli őrk sem maradtak verés nélkül, ráadásul pedig a korcsmáros össze-visszavertek mindent. A duhaj legényeket a csendőrök feljelentették az ügyészségnél.

— **Betegség elől a halálba.** Addig élet az élet, a meddig vig muzsika járja s napirenden lehet az eszen-izsom, dinom-dánom. Ezt vallják azok, a kik csak a testnek ének s a lelküket egyszerűen szegre akasztják. Ha aztán valami baj esik, keserves a kisbíró szava s nincs elég erő arra, hogy elviseljék. Így járt **Boros Ferenc** 67 éves sárkeszűi lakos is, a ki ősz fűrtjét gyálta meg, midőn f. hó 12-én házában egyik félreeső helyén felakasztotta magát. Későn vetik észre már holtan találták meg.

— **Lopások.** **Lendvai Ferenc** pátkai lakostól f. hó 14-én este 5 mm. tengerit 30 korona értékben elloptak. A rendőrség a nyomozatot megindította. — A táci országon levő egyik hídról eddig ismeretlen tettesek 15 hídft elloptak, Annyit ugyan kinyomozott a csendőrség, hogy **Nemes József** és **Vámos István** táci lakosok két hídft elloptak, ezek azonban tagadják, hogy a többit is ők vitték el, sőt azt állítják, hogy **Hárkán József** is lopott fát a jelzett helyről, de ez utóbbi erről hallani sem akar.

— **Műszaki iroda.** **Berényi Győző** és **Farkas Zoltán** okleveles mérnökök **műszaki irodája** Székesfehérvárott **Kossuth-utca 20. sz. alatt.** **Elvállatja mindenféle mérnöki munkát teljesítését, u. m. felmérést, parcellázást, tagosítást, tervezéseket, építkezést stb. — Műszaki ügyekben szakértőül ajánlkozik.**

— **Szüreti multság.** A vásártéren levő **Rausnitzer-féle** vendéglőben holnap délután 3 óráttól kezdve szüreti multság lesz, mely alkalommal előreláthatólag daliás vitézeink fogják vinni a főszerepet. Mint halljuk, a népünnepeleszerű szüreti multság iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az egyébként tágas helyiség valószínűleg szűknek bizonyul.

— **Helyreigazítás.** **Bolanden Konrad** a „Farrizeusok és Szaddaceusok” c. legújabb, a szerző arcképevel és sajátkezűleg írt életrajzával díszített munkájának ára borkötésben 3 kor. 40 fill. volt, szonkötésben 2 kor. 80 fill. (nem pedig 3 kor. 40 fill.) fűzve 2 korona. A **Benzinger-Bosanyi-féle** munka címe nem **Képes Biblia**, hanem „**Biblia történetek.**”

Országos vasári hirdelmeny.

Székesfehérvár szab kir. város terü letén a dömötöri országos vásár f. évi október hó 25-én és 26-án. (sertés vásár kivételével) **ló vásárral szarvasmarha, juh és kecske** vásár nélkül fog megtartatni Székesfehérvár, 1903. okt. hó 17 én

Rendőrség.

15546|1903.

Zártájánlati hirdetmény.

Székesfehérvár szab kir. város agg- és szegényügyi bizottsága felhívja mindazokat, akik az aggok, szegények, foglyok és toloncok élelmezéséhez a szükséges nyersanyagot, vagy kenyeret 1904. évi január 1-től 1904. évi december 31-éig szállítani kívánják, hogy az alább jelzett biztosítéki összeggel ellátott zártájánlataikat f. évi október hó 21-ének d. e. 9 órájáig a tanács iktatóba annál is inkább adják be, mert később beadott ajánlatok figyelemben vétetni nem fognak.

A nyersanyagok szállításához 200 korona, a kenyér szállításához 100 korona biztosíték szükséges.

A föltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban betekintheők.

A benyújtott zártájánlatok föltét a városi tanács legközelebbi ülésében vég-érvényesen határoz.

Székesfehérvár, 1903. október 16 án.

Lipcsey Lajos
jegyző.

K. Horváth István
elnök.

IRODALOM.

A „**Vasárnap délután**“, Hclvey Lajos dr. keresztény szociális népkönyve, második kiadásában e hó 19-én hagyja el a Stephaneum sajtóját. *Ára 1 korona. Portó 5 fillér.* Megrendelhető az „**Alkotmány**“ kiadóhivatalában. (Budapest VIII. Szentkirályi u. 28. A.)

Magyar szavaló könyv. A Szen István-Társulat rendkívül hasznos szolgálatot tett az elemi iskoláknak, midőn a gyermekek szavalására alkalmas versekből gyűjteményt állított össze. Nemcsak a gyermekeknek segített, akiknek könnyű és értelmi fejlettségükhöz mért költeményeket adott, hanem a tanítókon is, a kiket megment a fáradságos és sokszor sikertelen keresgélés munkájától. A különböző jelesebb költők munkáiból van összeállítva a gyűjtemény: vallásos, hazafiás elbeszélő és tréfás költemények. Hogy a hozzáférhetést megkönnyítse, 5 külön füzetben jelentette meg a különböző osztályok tanulóinak értelmi fejlettségéhez mért könyvecskéket. Mind-egyik körülbelül 100 lapra terjed, csinos, kemény papírba kötve azzal a nyomással, a mely hazánk egyik első műnyomató intézetéhez, a Stephaneumhoz illik. Egy füzet ára 32 fillér.

Ugyancsak a Szent István-Társulatnál jelent meg: **Földrajzi előismertetők** (egyes vármegyék leírásai) Györfly: Naturgeschichte, Naturlehre u. Chemie; Hámori: Bürgerliche Rechte u. Plichten.

A középiskolák III. osztálya számára **Ujházy László** főgimn. tanár írta meg a magyar nemzet történetét II. kiadás, 44 fametszettel és 5 térképpel. Ára 1 korona 80 fillér. Megjelent a Szent István-Társulat kiadásában.

Anyakönyvi statisztika

1903. évi október hó 9-től október hó 16-ig.

I. Születés.

Született: 13 fiú, 10 leány. Ezekből törvényes fiú, 12, leány 10; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; halva született 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány — Összesen: 23.

II. Halálozás.

Elhalt: 8 fi, 3 nő. Ezekből 5 éven aluli: törvényes fiú: 3, leány: 1; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 5 éven feletti fi: 5, nő: 2. — Összesen: 11.

E szerint a születés a halálozást 12-el mulja felül.

Elhaltak: Raab Kálmán, r. k., könyvnyomdai gépmester, 18 éves, nőlen Gáztelap-utca, 26. szám. — Steberl Zsuzsanna, ág. hitv. ev., szakácsné, 43 éves, hajadon, Szt.-György kórház. — Stern Irma, izr. 15 éves, Tobak-u. 9. szám. — Simon Géza, gör. kel., 7 hónapos, Forgo-u. 11. sz. — Paulusz Ferenc, r. k., 2 éves, Kertalja, 7. szám. — Gejő Pál, ev. ref., földm., napsz., 47 éves, Takács Katalin férje, Szt.-György kórház. — Lencsés Antal, r. k., 4 hónapos, Sziget-u. 12. sz. — Veiland Ferenc, r. k., napsz., 17 éves, Rác-u. 4. sz. — Mészáros József, r. k., rendőrségi díjnok, 20 éves, nőlen, Szt.-György kórház. — Tizekker Ferenc, r. k., földműves napsz. 16 éves, Szt.-György kórház. — Szabó Mária, r. k., 11 hónapos, Felsőkirálysor, 33. szám.

Kihirdetés.

Nádasdi Sárközy József-István-Lajos-Farkas, gyógy-szerész Balaton-Főkajár (Veszprémm.) és Tóth Alojzia-Diana-Ilona, Sz.-Fejérvár. — Kalmár István, téglaágyári napszámos és Juhász Rozália, Sz.-Fejérvár. — Bárándy Albert-Ede-Géza, urod. intéző, Szt. Imre-major (Fejérmegye.) és Horváth Irén, Sz.-Fejérvár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy lakásom es

férfi szabó-műhelyem

Kossuth-utca 3. sz. (I. emelet) alá helyezem. — A legszebb és legdivatosabb ruhákat a legjobb bel- és külföldi szövetekből jutányos áron készítek. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Kornik Ádám, férfiszabó

Kossuth-utca 3. I. emelet.

(Kölcsön-egylet épületében.)

GERENDAI GYULA

**VÁSZON ÉS KÉSZ FEHÉRNEMŰEK ÜZLETE
SZ.-FEHÉRVÁR, NÁDOR-UTCZA.**

Szállít a szfehérvári Sz.-György kórház és kir. javító intézetnek s több magán intézeteknek fehérneműket.

Ajánlja dús választékban raktáron levő legjobb minőségű valódi tiszta ezérnafonálból előállított rumburgi, irhoni, creas és fonal vázsonakat, ugyszintén tiszta lenáru asztalneműt.

Valódi angol ruhaszöveteket.

Elvállal teljes kelengye szállításokat olcsó és izléses ki-vitelben.

Raktáron olcsó árakon vászon és sifonból kész ágyneműek, paplanok, ág- és asztalterítők, ág pokróczok és derékaljak (Matracz), futó- és szalonszőnyegek, csipke és szövet függönyök.

Zárdák és iskolák

szíves figyelmébe ajánlom himzés, kötés és csomózáshoz való legjobb minőségű kézimunka anyagaimat, a mely olcsóbb, mint bárhol

Vidéki megrendelés postafordultával lesz elküldve.

23 m-es vég Hóvirág-vászon 15 korona.

Minták rendelkezésre állanak.

Egyedüli Hóvirág-vászon raktára.

Hóvirág-vászon valódi szálú ágyneműkre, vaalag szálú háztartási fehérneműkre alkalmas.

**Hamburg—New-York
Hamburg—Halifax
(Canada.)**

Közlekedés kétszer hetenként.

Az indulások Halifax felé idejekorán közzé lesznek téve.

Az exprez és pósthajók téli menetrendje:

Október	31. Deutschland.	Január	4. Deutschland.
November	4. Auguste Victoria.	"	8. Graf Waldersee.
"	6. Patricia.	"	15. Auguste Victoria.
"	13. Phoenicia.	"	15. Belgravia.
"	20. Pretoria.	"	22. Blücher.
"	27. Graf Waldersee.	"	29. Pennsylvania.
"	30. Deutschland.	Február	5. Patricia.
Deczember	4. Belgravia.	"	12. Moltke.
"	11. Blücher.	"	19. Pretoria.
"	18. Pennsylvania.	"	26. Graf Waldersee.
"	25. Patricia.	Márczius	4. Blücher.
Január	1. Pretoria.		

Az utazásra vonatkozó bármely kérdésre szívesen és minden nyelven azonnal válaszolunk.

A ki utazni akar, forduljon hozzánk.

FALK és TÁRSA

Hamburg Brandsende 23a.

A pozsonyi mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

SCHIEBER OSCAR
ÉS
WEISS OSCAR

OKLEVELES MÉRNÖK,
KÉPESITETT ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK

MŰSZAKI IRODÁJA
SZÉKESFEHÉRVÁR, MÁDOR-UTCA 17. SZ.

Elvállal mindennemű műszaki munkát, mint birtokfelmérést és térképezést, gazdaságok beosztását, parcellázást, tagosítást, gazdasági és normál vasutak és utak nyomjelzését, építését, csatornázás, alagcsövezés, gazdasági épületek, bérházak, lakóházak, villák, telefonhálózatok, vízművek, hidak, mindennemű beton munkák tervezését és építését.

Peres ügyekben szakértőül ajánlikozik.
Lovébelli megkeresésre azonnal válaszol.

HIRDETÉSEK
a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ” részére
jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

RODE I. * * * * *

== FÉRFI DIVAT, ==

* * * * * **LASITS ERZSI** * * * * *

* * * * * **NŐI KALAP ÜZLETE** * * * * *

== SZÉKESFEHÉRVÁROTT ==
(barátok épületében.)

Női kalapokban
raktáromat eredeti modellekkel az őszi idényre dúsan felszereltem, kivitelezések, árai meglepő olcsók; divatosításokat, tollgöndörítést, festést, kalapok átalakítását a legújabb divat szerint a legőlésebb árban készítem.

Férfi loden kalapokban
legújabb divatu: Eszkimó, Barlangliget, Panama, Lónyai stb. ujdonságok darabja: 1.50, 1.80, 2.20. Kétféle minőségű kemény kalapok 1.60, 1.80—3.—.

Legújabb angol pique puha mellű férfi ing, fehér vagy színes elővel 1.30, 1.50, 2.— selyem elejű fehér vagy színes 1.80, 2.— Ötsoros minőségű gallér és kézelő 1 tuczat 2.— Női és férfi bór (Clase) kesztyűk párja 65 és 90.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul
kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:
a **605.000** kor. nagy jutalmat az 57080 sz. sorsjegyre,
a **100.000** „ főnyereményt a 74366 „ „
a **90.000** „ „ a 109780 „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.
Ajánljuk ennélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő m. kir. szabadalm. 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,
14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.
A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 1 á 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14,459.000 korona összegben.

Az I-ső osztályu sorsjegyek tervszerű árai:
1/8 eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

1. é. október hó 26-ig
bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

bankháza Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főáruadánk osztálysorsjáték-üzletei:
Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.
II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre.....1. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget .....koronaösszegben } utánvételre kérem.
} postavánnyal küldöm.
} mellékelem bankjegyekben. (bélyegekbent.) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: .....